

Regler för investeringar

Beslutad 2024-04-23—24 § 45, av: Regionfullmäktige

Regler för investeringar
Dnr RS/294/2023

Handläggare
Maria Nordström
Ekonomiavdelningen

Region Jämtland Härjedalen
Box 654, 831 27 Östersund
www.regionjh.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	4
1.1	Bakgrund	4
1.2	Lagar och andra krav	4
1.3	Investeringsråd.....	4
1.4	Fastighetsråd.....	5
2	INVESTERINGSPROCESS SAMT ANSVAR	5
2.1	Reinvesteringar	5
2.2	Nyinvesteringar	5
2.3	Särskilt kring fastighetsinvesteringar	5
2.3.1	<i>Inköp av mark och fastigheter</i>	<i>5</i>
2.3.2	<i>Försäljning av mark och fastigheter</i>	<i>5</i>
2.4	Investeringsrådet förslag	6
2.5	Nämndernas förslag till investeringsplan.....	6
2.6	Regionstyrelsens förslag till investeringsram och investeringsplan	6
2.7	Beslut om investeringsram i Regionplan och budget	6
2.8	Fastställande av fördelning av investeringsram	6
2.9	Förändring under löpande budgetår	7
2.9.1	<i>Investering beräknas bli dyrare än initiala kalkylen.....</i>	<i>7</i>
2.9.2	<i>Ny bedömning av nyinvestering</i>	<i>7</i>
2.9.3	<i>Nyinvesteringar som ej hanteras inom budgetåret.....</i>	<i>7</i>
2.9.4	<i>Oförutsedda investeringar</i>	<i>7</i>
2.9.5	<i>Övergripande ändrade ekonomiska förutsättningar</i>	<i>7</i>
3	ANSVARSFÖRDELNING.....	8
3.1	Nämndernas ansvar	8
3.2	Regionstyrelsens ansvar	8

3.3	Regionfullmäktiges ansvar	8
4	LEASING.....	8
4.1	Operationell leasing.....	8
4.2	Finansiell leasing.....	8
5	AVYTTRING AV INVESTERINGAR.....	9
6	RAPPORTERING TILL FULLMÄKTIGE	9
6.1	Uppföljning av investeringsram	9
6.2	Efterkalkyl avseende nyinvesteringar	9

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Reglerna beskriver övergripande regionens investeringsprocess gällande investeringsbehov, prioritering, beslut, uppföljning samt rapportering av investeringsram och investeringsplan. Syftet är att skapa en tydlig, effektiv och ändamålsenlig styrning av Region Jämtland Härjedalens övergripande investeringsprocess. Investeringar i lokaler och utrustning är en förutsättning för att Region Jämtland Härjedalen ska kunna bedriva en effektiv och ändamålsenlig verksamhet. Investeringar påverkar ofta verksamhet och ekonomi under lång tid vilket ställer krav på en väl fungerande planerings- och beslutsprocess för investeringar.

Investeringar indelas övergripande i reinvestering respektive nyinvestering. Reinvestering avser ersättningsinvestering där maskiner och inventarier eller ombyggnationer bibehåller samma nytta som tidigare. Nyinvestering avser investering som bidrar till ny eller bättre funktionalitet. En nyinvestering blir till skillnad från en reinvestering en utökning av regionens anläggningstillgångar och avskrivningar. För att en nyinvestering ska bli aktuell måste den bidra till effektivisering som resulterar i lägre kostnad, högre kapacitet och/eller avsevärt högre kvalitet/säkerhet.

1.2 Lagar och andra krav

Investeringsprocessen styrs av lagstiftning, offentliga rekommendationer samt Region Jämtland Härjedalens delegationsordning och interna regelverk.

- Kommunallagen
- Lagen om offentlig upphandling
- Lagen om kommunal bokföring och redovisning
- Rådet för kommunal redovisning

1.3 Investeringsråd

Investeringsrådet ansvarar att driva en regiongemensam prioriteringsdiskussion gällande investeringar omfattande de tre närmast kommande åren.

Investeringsrådet ska ha en aktiv roll under löpande år och följa eventuella avvikelser eller behov av omprioriteringar, och vid behov rapportera direkt till regiondirektören.

1.4 Fastighetsråd

Fastighetsrådet ansvarar att driva en regiongemensam prioriteringsdiskussion gällande fastighetsinvesteringar omfattande de tio närmast kommande åren.

2 Investeringsprocess samt ansvar

2.1 Reinvesteringar

Reinvestering avser ersättningsinvestering där maskiner och inventarier eller ombyggnationer bibehåller samma nytta som tidigare, men det kan även innebära en uppdatering till dagens tekniska standard.

Alla reinvesteringar bereds inom respektive förvaltningsområde och prioriteras genom samtliga chefsled och sammanställs av respektive förvaltningsområdeschef.

2.2 Nyinvesteringar

En nyinvestering blir till skillnad från en reinvestering, en utökning av regionens anläggningstillgångar. För att en nyinvestering ska bli aktuell måste den bidra till effektiviseringar som resulterar i lägre kostnader, högre kapacitet, högre kvalitet eller ökad säkerhet.

Samtliga identifierade behov av nyinvesteringar ska prioriteras genom samtliga chefsled och sammanställas av respektive förvaltningsområdeschef.

2.3 Särskilt kring fastighetsinvesteringar

2.3.1 Inköp av mark och fastigheter

Anskaffning av mark och fastigheter betraktas som en nyinvestering med stor påverkan för regionen och beslutas av regionfullmäktige. Köp, försäljning, byte och fastighetsreglering av fastighet eller del av fastighet till ett värde >100 prisbasbelopp i varje enskilt fall beslutas av regionstyrelsen.

2.3.2 Försäljning av mark och fastigheter

Försäljning av mark och fastigheter betraktas som en förändring med stor påverkan för regionen och beslutas i regel av regionfullmäktige. Köp, försäljning, byte och fastighetsreglering av fastighet eller del av fastighet till ett värde >100 prisbasbelopp i varje enskilt fall beslutas av regionstyrelsen.

2.4 Investeringsrådet förslag

Investeringsrådet ansvarar för sammanställd prioritering av förvaltningsområdenas förslag avseende nyinvesteringar samt reinvesteringar. Investeringsrådet säkerställer en sammanhängande hantering och prioritering inom investeringsramen.

Utgångspunkt för prioritering är den långsiktiga investeringsplanen samt enligt fullmäktige beslutad investeringsram genom Regionplan och budget.

Investeringsrådet sammanställer årligen ett förslag avseende total investeringsram och investeringsplan med sammanställd reinvesteringarnivå, (reinvesteringar överstigande 5 mkr särredovisas per objekt som informationsärende) samt nyinvesteringar på objektsnivå.

2.5 Nämndernas förslag till investeringsplan

Förslag avseende investeringsplan för de tre nästkommande åren innehållande reinvesteringarnivån samt nyinvesteringar på objektsnivå per nämnd hanteras som ärende och godkänns av respektive nämnd.

2.6 Regionstyrelsens förslag till investeringsram och investeringsplan

Regionstyrelsen lämnar årligen det sammanställda förslaget avseende de tre nästkommande åren och specificeras enligt följande:

- reinvesteringarnivån avseende medicinskteknisk utrustning
- reinvesteringarnivån avseende fastigheternas grundkomponenter
- reinvesteringarnivån avseende övriga investeringar
- nyinvesteringar medicinskteknisk utrustning per objekt
- nyinvesteringar fastigheter per objekt
- nyinvesteringar övrigt per objekt
- pott avseende mindre lokalanpassningar
- pott avseende oförutsedda investeringar
- pott avseende hjälpmedel
- Summa för total investeringsram

2.7 Beslut om investeringsram i Regionplan och budget

Regionfullmäktige fastställer investeringsram för kommande 3 års period genom Regionplan och budget. Investeringsramen specificeras i enlighet med punkt 2.6

2.8 Fastställande av fördelning av investeringsram

Regionstyrelsen fastställer årligen fördelning av investeringsramen i enlighet med punkt 2.6 och ansvarar för hela regionens investeringar.

2.9 Förändring under löpande budgetår

2.9.1 Investering beräknas bli dyrare än initiala kalkylen

Investeringens slutgiltiga inköpskostnad ska säkras innan investeringen genomförs. En investering som innebär ett överskridande på över 10% eller mer än 500 000 kr pausas och prövning görs igen genom att först lyftas till investeringsrådet samt fastighetsrådet och därefter till nämnd, styrelse och fullmäktige i den mån det krävs för att säkerställa korrekt hantering och beslut.

2.9.2 Ny bedömning av nyinvestering

Om ny bedömning görs av omfattningen för en beslutad nyinvestering ska ärendet i första hand lyftas till investeringsrådet samt fastighetsrådet och därefter till nämnd, styrelse och fullmäktige i den mån det krävs för att säkerställa korrekt hantering och beslut.

2.9.3 Nyinvesteringar som ej hanteras inom budgetåret

Nyinvesteringar som ej hanteras inom budgetåret måste äskas på nytt. Inga nyinvesteringar kan föras över till nästa budgetår.

Nyinvestering bedöms påbörjat när upphandlingsuppdrag lämnats in till inköps- och upphandlingsenheten och för fastighetsinvesteringar när igångsättningstillstånd skrivits.

2.9.4 Oförutsedda investeringar

Oförutsedda investeringar avser investeringsbehov som uppstår vid extraordinära händelser; pandemier, krig eller andra icke kända händelser som påverkar Regionens verksamhet. Oförutsedda investeringar hanteras i enlighet med gällande delegationsbestämmelser.

2.9.5 Övergripande ändrade ekonomiska förutsättningar

Vid kraftigt förändrade ekonomiska förutsättningar ges regionstyrelsens delegationsrätt att stoppa investeringar för omedelbar verkan.

3 Ansvarsfördelning

3.1 Nämndernas ansvar

- Ansvarar för att årligen upprätta förslag avseende investeringsplan för de tre nästkommande åren innehållande reinvesteringsnivån samt nyinvesteringar på objektsnivå per nämnd.
- Uppföljning av beslutad investeringsplan

3.2 Regionstyrelsens ansvar

- Ansvarar för att årligen bereda förslag till investeringsram samt investeringsplan för de tre nästkommande åren inför beslut om Regionplan med budget.
- Ansvarar för att investeringsplanen fastställs
- Uppföljning av beslutad investeringsplan

3.3 Regionfullmäktiges ansvar

- Ansvarar för att besluta om investeringsram i Regionplan och budget.
- Uppföljning av beslutad investeringsram

4 Leasing

Grundregeln är att Region Jämtland Härjedalen ska undvika avtal om såväl operationell som finansiell leasing.

4.1 Operationell leasing

Operationell leasing (funktionsavtal/hyra) får inte användas om inte en jämförande kalkyl visar på lägre totala kostnader än vid köp. De undantag som för närvarande är godkända avser lokalhyresavtal, fordonsleasing och funktionsavtal för telekommunikation. Eventuella undantag upp till 250 000 beslutas i enlighet med gällande delegationsbestämmelser.

4.2 Finansiell leasing

Finansiell leasing är direkt jämförbart med upplåning och hanteras enligt Reglemente för finansverksamheten.

5 Avyttring av investeringar

Region Jämtland Härjedalen är en stor inköpare av utrustning till sina verksamheter, vilket även innebär kontinuerlig utrangering av utrustning. Region Jämtland Härjedalens princip är att samtidigt som nytt material eller utrustning införskaffas så ska en plan göras för hantering av den gamla eller överblivna utrustningen.

Principen vid avyttring är att söka lösningar så att Region Jämtland Härjedalen,

- i första hand återanvänder saker i den egna organisationen,
- i andra hand säljer densamma,
- och som sista möjlighet skänker saker som saknar ett värde eller lämnar till materialåtervinning eller destruktion.

Hanteringens ska genomsyras av affärsmässighet och miljötänkande.

Att skänka bort utrustning som har ett värde är vanligtvis inte ett möjligt alternativ, eftersom Region Jämtland Härjedalen inte får gynna enskilda individer, företag eller organisationer. Dock finns möjlighet att lämna internationellt bistånd i form av utrustning som Region Jämtland Härjedalen inte längre behöver för sin verksamhet i enlighet med 5 kapitlet i lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.

6 Rapportering till fullmäktige

6.1 Uppföljning av investeringsram

Den investeringsram som regionfullmäktige fastställt ska följas upp i ordinarie tertial- delår- och årsrapportering.

6.2 Efterkalkyl avseende nyinvesteringar

Efter genomförd investering ska efterkalkyl upprättas där utfallet jämförs med de underlag som låg till grund för beslutet. Eventuella avvikelser analyseras och kommenteras för att kunna dra lärdom av genomförd investering.